

Atatürk anıtı

Yazan :Avukat Necati Önen

Cumhuriyet alanına dikilen Atatürk heykelinin ne zaman yapıldığı ve neyi anlatmak istediği konusunda ,zaman zaman suallerlerle karşılaşırım. Senırım bu suallere çok kimse gerçek yanıtı veremez .Konunun içinde bulunmuş bir kimse olarak ~~şüphesiz~~ kişisel bilgi ve belgelerin ,kayıp aktarılmasında ve gazete koleksiyonlarına topluca geçmesinde fayda gördüm .Kaçınılmaz görev olarak düşündüm .

Çocukluğumun en kalen siliik izlerden ,şimdi çam ağaçları ile dolu Kız meslek lisesi önündeki bahçenin bulunduğu yerde bayramları kutlardık. Bu alana ,yanılmıyorsam 1932 yıllarında ,şimdi Meslek lisesi giriş bahçesinde bulunan Atatürk büstü ,aynı kaide üzerine konulmuştu .Uzun yıllar bütün törenler burada yapıldı .

Civar illerde Yüce Atanın büyük heykellerini gördükçe hayranlık duyar , Bileciktete bir atatürk heykelinin özlemini duyardım .1973 yılında Belediye Başkanlığı görevine geldikten sonra ,bu özlemin gerçekleşme olansklarını zorladım .Ancak Heykeli dikecek yeterli alan yoktu . 1966 yılında ,Adliye Binası önünde bulunan alan belediyeye devredilerek bu günkü haline getirildi .

O tarihte Vali Olan Mehmet Tarcan ,Özlemlerimle ördleşti.Derhal çalışmalara geçilerek (Bilecik merkezinde açılan cumhuriyet alanına, Bilecik'in şanına yaraşır bir atatürk anıtı yaptırılması) için 26/10/1966 tarihinde bir Dernek kuruldu .

Derneğin Başkanlığına beni getirdiler .Mehmet Vali Mehmet Tarcanda Fahri başkanlığı kabul etti .İdare heyeti şu kimelerden teşekkül etti . Hasan Mutlu , İbrahim Gören ,Hayati Uzun ,İsmail Sezgin, Kemal Ciğer , Reşat Özdil ,Mehmet Ergül ve Kazım Sevaş :

Derhal çalışmalarına başlayan Dernek ,28/10/1967 tarihinde cumhuriyet bayramının başladığı saatte ,bu günkü halile açıldı .Dernek geyesine eriştiğinden 27/4/1971 tarihinde kendisini fes ederek ,külliyeyi Belediyeye devir etti .

Heykelin yapım hikayesi kısaca budur .Yapılmasına gelince .

Dernek uzun çalışmalar ve temaslardan sonra , İstanbul Güzel Sanatlar akademisinde Öğretim görevlisi Heykeltıraş Kenan Yontuğu ile mutabakata vararak ilk sözleşmeyi 1/2/1967 tarihinde imzaladı .

Bu sözleşmenin önemli maddelerini aktararak suretile ,anıtın mahiyeti anlamı ve esprisi hakkında yeterli bilgiyi sunmuş olacağım konusunda eminim. Dikkat edilirse ,bazı yerde anıt ,bazı yerdede heykel tabirini kullandım. Değişik ifadeler ,bu günkü halile heykel şeklinde olduğundan ileri gelmektedir .Aslında profesyonel bir bütün halinde anıttır .Bu bütünün illerde temamlanması en büyük arzumuzdur .

Sözleşmeye göre :

I-

Heykel ,Atatürkün Milli mücadeledeki askeri üniforması ile yapılacaktır .Boyu ,plint hariç 2,50 metre olacak ,heykeltçilik teamülündeki Bronz alaşımından yapılabilecek dökülecektir .

2-Mahalli gazetelerde açılış ve toplanış olan anketlerden yararlanılarak derneğe yapılan görüşme esasları dahilinde süje ele alınacak ve 1/3 maket hazırlanacaktır .

3-Heykel ,MILLİ MÜCADELE AZMI , İRŞAT ,ZAFER ve BATIYA YÖNELİŞ fikirlerini bünyesinde taşıyacaktır .

4- Heykelin etrafının profesyonel ve hesapları heykeltıraş tarafından yapılacaktır .(Halen bu profesyonelin belediyede olması gerekir)

5-Heykel , 30/8/1967 de teslim ve açılacaktır .

6- Tamamı için 35.000 lira ödenecektir .

7-Dernek ,maketi jüriden geçirmekte muhtardır . Dernek'te

Heykel 30 ağustosya yetiştirildi ama ,28/10/1967 tarihinde cumhuriyet bayramının başladığı saatte açıldı .

Projesine göre ,heykelin etrafına çevrilecek mermer plakalar üzerine ,bilciğin Kurtuluş savaşındaki kahramanlık öyküsü ,röliyeflerle işlenmiş olması gerekmektedir .Bu suretle anıt tanımlanmış olacaktır .

Noksan kalan zemin düzenlemesi ile mermer duvar üzerine işlenecek röliyeflerin yapılması ve anıtın tam bir bütünlük kazanması yegane dileğimizdir .

Heykelin istenen espiriyi taşıyıp taşımadığı tartışma konusu olabilir .Genede hizmeti geçenleri bir kere anmak isteriz .

-1342
Necati Önen